

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 1 juli 2021

Agendapunt : 4.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

Beslispunten :

1. Kennisnemen van de door het DB opgestelde reactienota op de ingediende zienswijzen bij ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vaststellen van de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.

Aanleiding

In artikel 35 van de GR ODZOB is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur de begroting uiterlijk 15 juli voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar dient vast te stellen. Daarom heeft het Dagelijks Bestuur op 4 maart jongstleden de ontwerpbegroting voor 2022 aan de raden en staten van de deelnemers toegezonden met het verzoek om eventuele zienswijzen vóór 20 mei 2021 kenbaar te maken. Dit om bespreking van de ingediende zienswijzen en de reactie van het Dagelijks Bestuur hierop in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 juli mogelijk te maken.

Toelichting

In regio Zuidoost-Brabant is in 4GR-verband de afspraak gemaakt dat deelnemers hun zienswijzen op de ontwerpbegroting indienen vóór 20 mei. Bij het opmaken van de voorliggende reactienota (stand van zaken per 1 juni) waren 21 reacties binnen, waarvan 5 in concept. Dat betekent dat een deelnemer niet tijdig kon reageren. Wij hebben ambtelijk vernomen dat deze deelnemer geen zienswijze gaat indienen. In formele zin zijn het de raden en staten die zienswijzen op de begroting kunnen indienen. Dat is in de praktijk niet altijd het geval: de concept zienswijzen zijn immers standpunten van colleges of commissies. Om een zo breed mogelijk beeld te presenteren hebben wij ervoor gekozen om ook de concept-zienswijzen in de reactienota te verwerken.

De zienswijzen hebben, zoals te lezen is in de reactienota, nauwelijks geleid tot aanpassingen in de begroting 2022; enkel de verschuiving van de datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 juli 2022 leidt tot enkele tekstuele wijzigingen. In cijfermatige zin heeft dit, vanwege het zeer recente uitstel van de Omgevingswet, niet tot cijfermatige bijstellingen geleid. Mocht hiertoe aanleiding zijn, dan volgt op een later moment een afzonderlijk voorstel aan het Algemeen Bestuur, eventueel gepaard gaand met een begrotingswijziging. Tenslotte melden wij dat de toelichting op de totstandkoming van het (gelijkblijvende) gemiddeld uurtarief enigszins is uitgebreid.

Beoogd effect

Een door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting 2022 waarbij op een adequate wijze rekening is gehouden met de door de deelnemers ingediende zienswijzen.

Argumenten en onderbouwing

Zie bijgevoegde reactienota.

Financiën / Personeel

Zie begroting.

Vervolg / Communicatie

Zoals beschreven in de GR ODZOB zal het DB, na vaststelling door het AB, de begroting:

- terstond aan de deelnemers verzenden;
- vóór 1 augustus naar de toezichthouder (minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) verzenden.

Bijlagen

- Reactienota van het DB n.a.v. ingediende zienswijzen bij de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.
- Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 Omgevingsdienst Zuidoost- Brabant versie juni 2021.
- Een afschrift van alle ontvangen zienswijzen.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de door het DB opgestelde reactienota op de ingediende zienswijzen bij de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vast te stellen de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 1 juli 2021.

M.J. van Schuppen
voorzitter

M. van Dort
secretaris

Reactienota bij ontwerpbegroting 2021 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Inleiding

Algemeen

Aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is gevraagd om eventuele zienswijzen op de ontwerpbegroting 2022 vóór 20 mei 2020 in te dienen. In de voorliggende reactienota wordt aangegeven hoe het Dagelijks Bestuur met de diverse zienswijzen is omgegaan. Het Dagelijks Bestuur heeft met belangstelling kennisgenomen van de ingebrachte (concept-) zienswijzen en waardeert de betrokkenheid die daaruit spreekt.

Ontvangen zienswijzen

In deze nota zijn de reacties van 21 deelnemers verwerkt, waarvan 5 in concept. Dat betekent dat een deelnemer niet tijdig kon reageren. Wij hebben ambtelijk vernomen dat deze deelnemer geen zienswijze gaat indienen. In formele zin zijn het de raden en staten die zienswijzen op de begroting kunnen indienen. Dat is in de praktijk niet altijd het geval: de concept zienswijzen zijn immers standpunten van colleges of commissies. Om een zo breed mogelijk beeld te presenteren hebben wij ervoor gekozen om ook de concept-zienswijzen in de reactienota te verwerken.

De volgende deelnemers hebben kenbaar gemaakt geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen: **Bladel, Best, Son en Breugel, Asten, Nuenen, Heeze-Leende en Laarbeek**. Gemeente **Gemert-Bakel** leverde als (concept)zienswijze aan in te kunnen stemmen met de begroting.

Verwerking van de zienswijzen in deze reactienota

Om de leesbaarheid te vergroten zijn de ingebrachte zienswijzen met de bijbehorende reacties daarop zoveel mogelijk gerubriceerd naar de paragrafen van de begroting waar deze betrekking op hebben.

In de aanbestedingsbrief bij de ontwerpbegroting zijn enkele beleidsmatige ontwikkelingen geschetst waarvan destijds (4 maart 2021) de mogelijke gevolgen nog niet helemaal duidelijk waren. Op deze thema's wordt kort ingegaan; onder andere omdat in de AB-vergadering van 25 maart 2021 hierover enkele relevante besluiten genomen werden.

Actualisatie beleidsmatige ontwikkelingen.

- **Samen Sterk in Brabant (SSiB)**
Er is een besluit genomen over de deelnemersbijdragen aan SSiB; te weten € 10.000 per gemeente. Dit is verwerkt in de definitieve begroting 2022.
- **Rekenkameronderzoek**
Tevens is er een besluit genomen over de kosten en bekostiging van de uitwerking van het plan van aanpak wegens het Rekenkameronderzoek van vorig jaar. Verwacht wordt dat de beschikbaar gestelde € 50.000 voor 2021 voldoende zal zijn voor deze werkzaamheden. Vooralsnog wordt niet uitgegaan voor aanvullende kosten in 2022.
- **Impuls Omgevingsveiligheid**
Er is ook een besluit genomen over de bekostiging van werkzaamheden in het kader van externe veiligheid. De scope van dit voorstel betreft het lopende uitvoeringsjaar (2021). Een voorstel aan het AB over de aanpak en gevolgen daarvan voor de langere termijn volgt op een later moment.

- Omgevingswet
Het uitvoeringsprogramma Omgevingswet 2021 werd eveneens door het AB vastgesteld. De scope hiervan ligt op 2021. Besluitvorming voor de jaren 2022 en daarna volgt op een later moment.
- Nieuw VTH-systeem
Het laatste relevante besluit dat werd genomen ging over de implementatie van het nieuwe VTH-systeem. Dit had betrekking op de kosten en bekostiging voor 2021; eventuele gevolgen voor de jaren 2022 en daarna maakten geen onderdeel uit de besluitvorming.

Zienswijzen betreffende beleidsmatige ontwikkelingen

Gemeente **Geldrop-Mierlo** onderschrijft dat de consequenties van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de concrete maatregelen die voortkomen uit het plan van aanpak van het rekenkameronderzoek nog van invloed kunnen zijn op de begroting 2022 en de meerjarenraming. Verzocht wordt om, zodra die gevolgen in beeld zijn, deze voor de deelnemers inzichtelijk te maken.

De invoering van de Omgevingswet vraagt om een nieuwe rol van de ODZOB. Bevoegde gezagen zullen meer gebiedsgericht beleid ontwikkelen en krijgen meer beleidsvrijheid. Dit heeft ook gevolgen voor de werkwijze van de ODZOB. Er zal een verschuiving plaatsvinden van vergunningplicht naar toezicht en handhaving. Ook de participatie en verkorte procedures voor vergunningverlening plus de taakverzwaring door meer aandacht voor o.a. duurzaamheid, klimaat, stikstof, zeer zorgwekkende stoffen, etc. zijn van invloed op de taakuitvoering door de ODZOB. Gemeente **Helmond** verzoekt om het Algemeen Bestuur proactief te informeren op welke wijze de Omgevingswet invloed heeft op uw bedrijfsvoering en wat dit betekent voor de kosten.

Reactie:

In de voorliggende begroting 2022 is uitgegaan van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2022. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze startdatum wordt verschoven naar 1-7-2022. De gevolgen van deze vertraging zijn niet verwerkt in de voorliggende begroting. Dit laat onverlet dat de gevolgen hiervan in beeld gebracht dienen te worden. Middels een afzonderlijk voorstel, mogelijk vergezeld van een begrotingswijziging, zal het AB hierover geïnformeerd worden.

Ook gemeente **Eindhoven** heeft kennisgenomen van het feit dat een aantal onderwerpen en mogelijke ontwikkelingen niet in de ontwerp begroting 2022 is opgenomen, omdat die nog niet voldoende zijn uitgekristalliseerd of omdat de besluitvorming daarover binnen de ODZOB nog moet plaatsvinden. De gemeente is verheugd over het feit dat er uitwerking wordt gegeven aan het rekenkameronderzoek en men wil graag nader geïnformeerd worden over de uitkomsten daarvan. Daarnaast wordt de ODZOB opgeroepen om nieuwe opgaven zo veel mogelijk te integreren in de bestaande aanpak en te financieren vanuit bestaande (collectieve) middelen. In de situatie van onvermijdelijk door te voeren begrotings-wijziging(en) wordt verzocht om expliciet toe te lichten wat ten aanzien daarvan is gedaan, met een duidelijke financiële onderbouwing.

In september 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten om het Dagelijks Bestuur opdracht te geven een plan van aanpak op te stellen voor de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de ODZOB. De inzet van het plan van aanpak is dat de voorgestelde actiepunten helpen het samenwerkingsproces tussen de deelnemers en ODZOB te verbeteren, met als doel om tot een slagvaardige samenwerkingscultuur te komen. Er ligt nu een samenhangend plan van aanpak. Realisatie daarvan vergt een goed gestuurd implementatietraject. Gemeente **Helmond** verzoekt om actief te communiceren over de voortgang van de implementatie.

Reactie:

De voortgang over de uitwerking van de maatregelen die voortvloeien uit het rekenkameronderzoek wordt periodiek aan de orde gesteld in de hiervoor opgerichte stuurgroep. Het programma Collectieve Taken staat hierin centraal. Daar waar synergie-effecten mogelijk zijn door slimme combinaties te maken, zal dit onderwerp van onderzoek zijn. De stuurgroep brengt het Algemeen Bestuur op de hoogte van de voortgang in dit traject. Het is aan de individuele leden van ons Algemeen Bestuur om, via de colleges waar zij zitting in hebben, de gemeenteraden en provinciale staten te informeren over relevante ontwikkelingen.

Gemeente **Veldhoven** vraagt aandacht voor de aandachtsgebieden Stikstof en Ketentoezicht, die als nieuw beleid zijn opgenomen in de begroting. Hierdoor neemt het takenpakket van de ODZOB toe en dat legt beslag op de begroting. Het is niet duidelijk wat de lasten van dit nieuwe beleid zijn, en hoe deze zijn gedekt. Vandaar dat wordt aangedrongen op een actualisatie van de kerntaken van de ODZOB. Hierbij kan dan worden stilgestaan bij nut en noodzaak van taken en aandachtsgebieden en bij de wijze van financiering door de deelnemers.

Reactie:

Bij de totstandkoming van de Kadernota 2022, die aan de basis ligt van de huidige Begroting 2022, zijn de deelnemers van de ODZOB nadrukkelijk bevraagd op welke relevante thema's aan bod dienden de komen in de kadernota. Dit geldt onder andere voor Stikstof en Ketentoezicht. Het benoemen van deze aandachtsgebieden zegt (nog) niets over de eventuele uitvoering van taken door de ODZOB, voor de deelnemers. Dit loopt immers via de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie, inclusief te maken afspraken over financiering indien deze taken onderdeel gaan uitmaken van de werkprogramma's. Voor (de regie op) het ketentoezicht ligt dit iets anders: dit maakt onderdeel uit van het programma Collectieve Taken.

De zienswijzen betreffende beleidsmatige ontwikkelingen hebben geleid tot tekstuele aanpassingen in de begroting. Dit betreft de gewijzigde datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Zienswijzen betreffende bevoegdheidsverschuiving Bodemtaken (paragraaf 3.2.5.)

Veel deelnemers hebben zorgen geuit over de aanstaande bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken (in het kader van de Wet bodembescherming) van provincie naar gemeenten. Deze zorgen richten zich veelal op de bekostiging van deze voor gemeenten nieuwe verantwoordelijkheid.

Gemeente **Valkenswaard** geeft aan dat uit deze bevoegdheidsverschuiving structurele extra kosten kunnen voortvloeien omdat op dit moment nog niet duidelijk is of de middelen die het rijk (nu nog) aan de provincie beschikbaar stelt één op één overgaan naar de gemeenten. Vanwege deze onduidelijkheid kan er eigenlijk nog geen bedrag hiervoor worden opgenomen in de begroting 2022. Er kan toch ingestemd met de begroting 2022 worden onder de voorwaarde dat de gemeente structurele middelen van het rijk gaat ontvangen, zodat deze taak budgetneutraal kan overgaan. Op het moment dat dit niet het geval blijkt te zijn, wordt het voorbehoud gemaakt om achteraf sturing te geven op uitvoering van deze taken. Het gevolg hiervan kan een begrotingswijziging betekenen.

De reacties van gemeente **Somer** en **Cranendonck** sluiten hier op aan; beide deelnemers willen de bodemtaken in principe beleggen bij de ODZOB. Dit onder de voorwaarde dat de kosten en baten van de uitvoering van deze taken met elkaar in evenwicht zijn.

Gesteld wordt dat zowel de provincie als de ODZOB de verwachting heeft gewekt dat deze taken budgetneutraal overgaan. De bijzondere situatie bij gemeente **Cranendonck** met betrekking tot bodemverontreiniging vereist (financieel) maatwerk. Er kan worden ingestemd met de opgenomen middelen voor deze bodemtaken, op voorwaarde dat er vanuit het rijk structurele middelen hiervoor worden ontvangen zodat deze taak budgetneutraal kan overgaan. Mocht dit niet het geval zijn, dan behoudt de gemeente zich het recht voor om dit takenpakket kritisch te bekijken en samen (met de ODZOB) tot een gewenst en kwalitatief uitvoeringsniveau te komen.

Gemeente **Bergeijk** heeft enkele vragen gesteld over de transitie van de bodemtaken. Ten eerste: waar zijn de bedragen die nu in de ontwerpbegroting zijn gepresenteerd op gebaseerd? Ten tweede: wordt de gemeente hiervoor gecompenseerd, hoe ziet deze compensatie er uit en wanneer vindt deze plaats? Tenslotte wordt gevraagd om welke bodemtaken het precies gaat, of de gemeente deze taken ook (deels) zelf uit kan gaan voeren en of de gemeente kan aangeven dat bepaalde taken met bijvoorbeeld een mindere diepgang en of frequentie getoetst mogen worden? Gesteld wordt dat gezien deze onduidelijkheden op dit moment nog geen bedrag hiervoor kan worden opgenomen in de begroting 2022. Pas op het moment dat er duidelijkheid is omtrent de gestelde vragen kan de begroting mogelijk worden aangepast.

Gemeente **Oirschot** stelt dat het budget dat reeds voor de overdracht van bodemtaken is opgenomen uit de begroting moet worden gehaald. Pas nadat voldaan is aan enkele voorwaarden kunnen alsnog, via een begrotingswijziging, extra middelen beschikbaar worden gesteld. Hierbij gaat het om duidelijkheid over hoe de financiering vanuit het Rijk wordt georganiseerd, duidelijkheid over de datum waarop de Omgevingswet daadwerkelijk in werking treedt en over het ambitieniveau in de regio over de uitvoering van de bodemtaken. In de aanbestedingsbrief bij de ontwerpbegroting zijn enkele onzekerheden in beeld gebracht die wellicht later nog tot een begrotingswijziging kunnen leiden. Het is onduidelijk waarom hiervoor bij de overdracht van de bodemtaken niet gekozen is.

Ook gemeente **Deurne** geeft aan dat het nog onduidelijk is of en hoeveel budget er nodig is voor de overdracht van de bodemtaken en of er hiervoor budget overkomt vanuit het rijk naar de gemeenten. Dit kan nog invloed hebben op het definitieve werkprogramma 2022 voor de gemeente.

Een belangrijk deel van de overdracht van bodemtaken valt onder het basistakenpakket van de omgevingsdienst en moet (wettelijk verplicht) door de dienst worden uitgevoerd, zo melden gemeenten **Eersel** en **Reusel-de Mierden**. Met de overdracht van de bodemtaken wordt bijbehorende financiering geregeld via (naar verwachting) een uitkering in het gemeentefonds. Ondanks herhaalde verzoeken (door provincie, ODZOB, VNG) is nog steeds niets bekend over de hoogte van de uitkering voor de extra taken. Beide gemeenten erkennen dat de ODZOB zich moet voorbereiden op extra bodemtaken na inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar er ontbreekt een goede financiële onderbouwing. In de aanbestedingsbrief van de ontwerpbegroting 2022 wordt gesproken over een aantal ontwikkelingen waarvan de uitwerking op de begroting 2022 nog niet duidelijk is, wat kan leiden tot begrotingswijzigingen. Het is onduidelijk waarom voor de bodemtaken deze lijn niet is gevolgd. Voorgesteld wordt om het reeds voor de overdracht van bodemtaken opgenomen budget uit de ontwerpbegroting te halen.

Hoewel gemeente **Nuenen** aangeeft geen zienswijze op de ontwerpbegroting in te dienen, wordt er toch een opmerking gemaakt over de bodemtaken. De gemeente gaat er nog steeds van uit dat de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten niet zal leiden tot hogere kosten. De verschuiving van bevoegdheden leidt niet tot een andere werkwijze, waarmee de noodzakelijke middelen voor de ODZOB gelijk blijven.

Reactie:

Uit de ontvangen reacties blijkt dat er zorgen zijn over de gevolgen van de bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken van provincie naar gemeenten. Wij herkennen deze zorgen, zeker ook omdat over dit onderwerp al de nodige beraadslaging heeft plaatsgevonden in onze regio. Momenteel is een werkgroep bezig om in beeld te brengen hoe deze nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid vorm gegeven kan worden. In regionaal verband wordt gezocht naar consensus over een adequate taakuitvoering van deze werkzaamheden die nagenoeg volledig onder het basistakenpakket vallen.

De ODZOB heeft aangegeven dat uitgegaan wordt van een bevoegdheidsverschuiving die budget-neutraal is voor de ODZOB. Dat betekent dat het huidige taakvolume, dat nu nog door de provincie wordt opgedragen, wordt overgenomen door gemeenten. Dit ODZOB-perspectief is anders dan het perspectief van gemeenten; budgetneutraliteit heeft voor gemeenten betrekking op het al dan niet ontvangen van financiële compensatie van provincie of rijk.

Als ODZOB begrijpen wij dat eventuele financiële compensatie van provincie of rijk gewenst is. Wij herkennen echter niet dat door de ODZOB gemeld zou zijn dat deze compensatie daadwerkelijk en volledig gaat plaatsvinden; simpelweg omdat wij dat inzicht niet hebben. De ODZOB maakt geen onderdeel uit van de financiële verhoudingen tussen het rijk en de decentrale overheden. Het is niet zeker dat er sprake zal zijn van volledige compensatie voor de gemeenten. Hierdoor komen enkele eerdere collegebesluiten mogelijk onder druk te staan.

De onlangs verschenen meicirculaire 2021 van het gemeentefonds leidt voor wat betreft de gewenste financiële compensatie aan gemeenten niet tot nieuwe inzichten. Er wordt in deze circulaire niet ingegaan op de gevolgen van de bevoegdheidsverschuiving van de bodemtaken.

Zoals gebruikelijk maken onze deelnemers bindende afspraken met de ODZOB middels de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Dat geldt ook voor de nieuwe bodemtaken. De gepresenteerde cijfers in de Kadernota 2022 en Ontwerpbegroting 2022 zijn dan ook onder voorbehoud. Deze dienen te worden beschouwd als indicatief en niet bindend. Het niet opnemen van de indicatieve baten en lasten betreffende de bodemtaken zou ertoe leiden dat er geen mandaat en budget meer is om het huidige personeel aan ons te binden vanaf 2022. Daarmee zou voorbij worden gegaan aan het feit dat de uitvoering van de bodemtaken tot het moment van overdracht naar de gemeenten nog steeds wordt ingevuld door de ODZOB, maar dan onder provinciale verantwoordelijkheid. Vandaar dat het niet opnemen van deze middelen in de ODZOB-begroting niet passend is.

De zienswijzen betreffende de bevoegdheidsverschuiving Bodemtaken paragraaf (3.2.5.) hebben geleid tot aanpassingen in de begroting. De oorspronkelijk gepresenteerde bedragen in de toelichting gaven, als gevolg van de vertraagde start van de Omgevingswet, een vertekend beeld.

Zienswijzen betreffende het programma Dienstverlening (paragraaf 3.4.1.)

De gemeente **Helmond** geeft aan dat van de ODZOB verwacht wordt dat zij een belangrijke bijdrage levert aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen die zijn vastgelegd in het coalitieakkoord. Dit betreft bijvoorbeeld de stankoverlast door grote bedrijven die als onacceptabel gekwalificeerd is. De gemeente wil alles op alles zetten om in samenspraak met de provincie, de ODZOB, omwonenden en bedrijven de stankoverlast maximaal te verminderen.

Daarnaast vindt de gemeente het erg belangrijk dat het toezicht en de vergunningverlening bij bedrijven waar (mogelijk) met Zeer Zorgwekkende Stoffen zoals PFAS wordt gewerkt, alsmede de aanpak van verontreinigingen met Zeer Zorgwekkende Stoffen, goed met de ketenpartners zoals het waterschap en provincie worden afgestemd. De gemeente is zich er van bewust dat over de uitvoering van de werkzaamheden geen zienswijze kan worden ingediend. Omdat er een relatie ligt tussen de uitvoering van taken en de te bereiken doelstellingen (zowel inhoudelijk als financieel) wordt de ODZOB verzocht de voortgang van de werkzaamheden goed te monitoren en daarover tijdig, proactief en transparant informatie te verstrekken.

Reactie:

We onderkennen de meerwaarde van het tijdig en proactief delen van transparante informatie. Daarbij onderscheiden we verschillende soorten monitoring en rapportages. Enerzijds de monitoring en rapportages die geënt zijn op de ontwikkelingen binnen de ODZOB en anderzijds de meer op maat gesneden variant die specifiek gericht is op onze deelnemers en de doelstellingen die zij nastreven.

De zienswijze betreffende het programma Dienstverlening heeft niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijze betreffende Weerstandsvermogen en risicobeheersing (paragraaf 3.5.2.)

Gemeente **Waalre** merkt op dat de kosten voor de implementatie van een nieuw VTH-systeem en de voor de invoering van de Omgevingswet als dekking de algemene reserve wordt ingezet, waardoor verwacht wordt dat deze eind 2021 ca. € 1.200.000 bedraagt. Hiermee daalt de weerstandsratio naar 0,72 waardoor deze buffer niet voldoende is om de risico's af te dekken. Hierdoor lopen de deelnemende gemeenten eveneens meer risico's en zijn zij genooddaakt om een bedrag in het weerstandsvermogen in de eigen begroting te reserveren om dit verhoogde risico af te dekken. De gemeentefinanciën staan al onder grote druk door de decentralisatie van rijkstaken en het uitblijven van een hiervoor toereikende en structurele bekostiging. Verzocht wordt om voor 1 juli 2021 met nadere voorstellen te komen voor het op peil brengen van de reserves, zodat in 2023 en de daarop volgende jaren de weerstandsratio tenminste 1,0 is.

Provincie Noord-Brabant hanteert toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten. De ontwerpbegroting 2022 van de ODZOB is hierop getoetst. Gebleken is dat het weerstandsvermogen van de ODZOB niet voldoet aan de provinciale norm. De financiële waarde van de geïnventariseerde risico's (€ 1,8 miljoen) is hoger dan het weerstandsvermogen (€ 1,2 miljoen); de weerstandsratio komt uit op 0,7 en dit is lager dan de provinciale norm van tenminste 1,0. Daarom wordt aan de ODZOB gevraagd om het weerstandsvermogen te versterken, bijvoorbeeld door een eventueel (positief) jaarrekeningresultaat te bestemmen voor het versterken van de algemene reserve. Tot dusver wordt een positief jaarrekeningresultaat (grotendeels) aan deelnemers terugbetaald.

Gemeente **Helmond** meldt dat bekend is dat de algemene reserve in 2021 daalt als gevolg van onttrekkingen voor het programma Omgevingswet en de implementatie van de nieuwe VTH-procesapplicatie. Door deze onttrekkingen komt de algemene reserve in 2021 net boven de minimale streefwaarde van € 1,2 miljoen uit. Daarmee is de omvang van de algemene reserve weliswaar in overeenstemming met de regionale richtlijn, maar is deze onvoldoende groot om de gekwantificeerde risico's volledig af te kunnen dekken. De ODZOB wordt verzocht om de risico's periodiek te monitoren en de resultaten onder de aandacht te brengen van het Algemeen Bestuur.

Reactie:

In regionaal verband (4GR) zijn richtlijnen vastgesteld over de streefwaarde van de algemene reserve. Hierdoor is het weerstandsvermogen niet rechtstreeks gekoppeld aan de omvang van de risico's, maar aan de omvang van de begrote baten.

We zijn ons er van bewust dat de algemene reserve per ultimo 2021 beduidend lager ligt dan de waarde van de risico's waardoor onze deelnemers, in lijn met de gemaakte regionale afspraken, een deel van het potentiële risico zelf dienen af te dekken.

Het periodiek monitoren van ontwikkelingen in onze risicoportefeuille maakt onderdeel uit van ons risicomanagement. Dat vinden wij zelf onvoldoende. Vandaar dat wij ons bestuur nadrukkelijk zullen adviseren om terughoudend om te gaan met toekomstige onttrekkingen uit de algemene reserve voordat deze weer op niveau is (te weten een weerstandsratio van 1,0). De suggestie om toekomstige positieve resultaten bij de jaarrekening niet 'automatisch' terug te laten vloeien (middels een tariefcorrectie) kan bijdragen aan een beter financieel fundament voor de ODZOB.

In het najaar van 2021 gaan de 4GR aan de slag om de huidige financiële beleidskaders, waar het weerstandsvermogen en de risicobeheersing onderdeel van zijn, te actualiseren. We zullen de betreffende zienswijzen daarbij betrekken.

De zienswijzen betreffende Weerstandsvermogen en risicobeheersing (paragraaf 3.4.2.) hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende Bedrijfsvoering (paragraaf 3.5.5.)

Gemeente **Deurne** complimenteert het Dagelijks Bestuur van de ODZOB met de gerealiseerde bezuinigingen. In maart van dit jaar werd per brief melding gedaan van de precaire financiële situatie waarin deze gemeente verkeert. Vandaar dat aan alle gemeenschappelijke regelingen waar deze gemeente onderdeel van uitmaakt is gevraagd kritisch te kijken naar de uitvoeringskosten en te streven naar kostenreductie en een verbetering van de efficiency. Gevraagd is om te komen tot 5% reductie op de kosten. Geconstateerd wordt dat in de ontwerpbegroting rekening is gehouden met een taakstellende efficiencykorting van 3% (1% in 2021 en 2% in 2022) en dat het gemiddeld uurtarief in 2022 niet stijgt ten opzichte van het tarief uit de begroting 2021. Hiermee is echter niet de gevraagde structurele bezuiniging van 5% behaald. Vandaar dat nogmaals wordt gevraagd om in totaal een bezuiniging van 5% op te nemen in de definitieve begroting 2022.

Gemeente **Eindhoven** constateert dat uitwerking wordt gegeven aan de in de Kadernota 2022 vastgestelde efficiencyverbetering van 2% ten opzichte van 2021. De ODZOB wordt echter verzocht de financiële effecten van de gerealiseerde en beoogde verbeteringen duidelijker in de begroting 2022 toe te lichten. Tevens wordt aan alle Gemeenschappelijke Regelingen gevraagd blijvend aandacht te hebben voor optimalisering van efficiency en de gemeente te informeren over wat daartoe is bereikt. Er wordt een blijvend beroep gedaan op de ODZOB om de organisatiekosten te beperken.

Gemeente **Helmond** spreekt haar waardering uit voor het feit dat de ODZOB er in is geslaagd om, met behoud van alle opgaven, het gemiddeld uurtarief in 2022 niet te laten stijgen ten opzichte van het uurtarief uit de begroting 2021. Daarmee wordt voldaan aan de uitdrukkelijke wens van de deelnemers om daadwerkelijk tot kostenbesparingen te komen.

Ook na 2022 blijft het van belang te bezien of op het vlak van bedrijfsvoering voordelen mogelijk zijn, bijvoorbeeld door verdergaande samenwerking met de deelnemers en andere gemeenschappelijke regelingen Veiligheidsregio, GGD en MRE.

Reactie:

De ODZOB heeft, zoals aangegeven, een efficiencytraject in gang gezet (Staat van het Mandaat).

Dit traject ziet primair op het stroomlijnen van de grote diversiteit aan mandaatafspraken tussen de ODZOB en haar deelnemers. De grootste winst zal daar worden behaald; niet alleen binnen de (bedrijfsvoering van de) ODZOB, maar ook bij de deelnemers zelf. In cijfermatige zin zijn de doelstellingen gesteld op 1% in 2021 en aanvullend 2% in 2022. Vanuit het traject Staat van Mandaat wordt het bestuur van de ODZOB periodiek op de hoogte gebracht van de voortgang.

Daarnaast waren aanvullende ombuigingsmaatregelen nodig om het gemiddeld uurtarief voor 2022 niet te laten stijgen ten opzichte van 2021. Hierbij gaat het om een bedrag van € 400.000. Afgezet tegen een totale omzet van € 22,7 miljoen zien wij dit als een aanvullende efficiëncyslag 1,8% bovenop de eerder genoemde 3%. In totaal is er derhalve sprake van een efficiency-effect van 4,8%.

Zoals bekend trekken de 4GR samen op om daar waar mogelijk en met inachtneming voor de verschillende domeinen waarin deze organisaties opereren synergievoordelen te realiseren, onder andere op het gebied van de bedrijfsvoering. Bij de onlangs gehouden informatiebijeenkomsten voor raads- en statenleden is deze samenwerking nadrukkelijk aan de orde gesteld.

De zienswijzen betreffende Bedrijfsvoering (paragraaf 3.4.5.) hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende de tariefontwikkeling (paragraaf 4.1.2.1)

De gemeenten **Eindhoven, Helmond, Someren, Veldhoven, Cranendonck en Geldrop-Mierlo** complimenteren de ODZOB over het feit dat de ODZOB erin geslaagd is het gemiddeld uurtarief voor 2022 niet te laten stijgen ten opzichte van 2021.

Reactie:

Het was geen sinecure om ombuigingen ter waarde van € 400.000 door te voeren zodat, met eerbiediging van Cao-ontwikkelingen, het gemiddeld uurtarief in 2022 gelijk kon blijven aan dat van 2021. Hiermee lijkt wel de spreekwoordelijke laatste rek uit de begroting te zijn gehaald. Dat betekent dat aan alle voorwaarden die in de begroting zijn opgenomen voldaan dient te worden om deze ook daadwerkelijk te realiseren; van enige buffers is geen sprake meer.

De zienswijzen betreffende de tariefontwikkeling (paragraaf 4.1.2.1.) hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

In de toelichting op de tariefsontwikkeling (pagina 38) is een regel weggefallen, waardoor het gepresenteerde overzicht incompleet is. In de definitieve versie is dit uiteraard aangepast:

Verkooptarief begroting 2021	€ 100,30
• stijging van loon- en inhuurkosten per declarabel uur 1,5%	€ 1,35
• hogere kosten ICT-architectuur (€ 100.000)	€ 0,45
• ombuigingsmaatregelen	- € 1,80
Verkooptarief begroting 2022	€ 100,30